

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33236
Nom: Esports adaptats i paralímpics
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1312 - Grau CC.Act.Fís.Esp.	Facultat de Ciències de l'Activitat Física i Esports	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1312 - Grau CC.Act.Fís.Esp.	Esports adaptats i paralímpics	OPTATIVA

COORDINACIÓ

MADERA GIL JOAQUIN

RESUM

L'activitat esportiva en poblacions amb (algun tipus de) discapacitat ha evolucionat pel que fa a participació i repercussió social fins a nivells similars als de l'esport normalitzat. El gran nombre i varietat de discapacitats plantegen situacions en les diferents activitats que el docent o tècnic han de ser capaç de resoldre (material, adaptacions reglamentàries, etc.).

Tant els esports inclosos en el calendari Paralímpic i de Special Olympics com els que no ho estan, suposen una àmplia oferta d'activitat física per a un col·lectiu amb necessitats especials.

Per això, l'objectiu últim d'aquesta assignatura és que l'alumne sàpiga aplicar l'esport en aquestes poblacions com a activitat formativa i socialitzadora.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Aplicar els drets fonamentals d'igualtat d'oportunitats i d'accessibilitat universal de les persones amb discapacitat

Aplicar els drets fonamentals d'igualtat d'oportunitats i d'accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.

Aplicar els drets fonamentals i d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, de solidaritat i de protecció mediambiental, i els valors propis d'una cultura de la pau i de valors democràtics

Aplicar les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) a l'àmbit de les ciències de l'activitat física i l'esport

Avaluar la condició física, prescriure i desenvolupar exercicis físics orientats a la salut de persones amb discapacitat.

Avaluar la condició física; prescriure i desenvolupar exercicis físics orientats a la salut

Conèixer i comprendre els efectes de la pràctica de l'exercici físic sobre els aspectes psicològics i socials de les persones amb discapacitat.

Conèixer i comprendre els factors comportamentals, socials i legals que condicionen la pràctica de l'esport adaptat i paralímpic

Conèixer i comprendre els factors comportamentals i socials que condicionen la pràctica de l'activitat física adaptada.

Conèixer i comprendre l'estructura de l'esport paralímpic

Conèixer i comprendre les bases dels sistemes de classificació i categorització dels esportistes paralímpics

Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria, posant una atenció especial a la diferència segons edat i sexe.

Desenvolupar habilitats de lideratge, de relació interpersonal i de treball en equip

Desenvolupar hàbits d'excel·lència i de qualitat per a l'exercici professional en l'àrea de l'activitat física adaptada.

Desenvolupar hàbits d'excel·lència i qualitat per a l'exercici professional

Desenvolupar hàbits d'excel·lència i qualitat per a l'exercici professional en l'àrea de l'activitat física adaptada

Identificar els riscos que es deriven per a la salut de la pràctica d'activitats físiques i esportives inadequades i proposar-hi alternatives

Identificar riscos per a la salut, en la pràctica d'activitat física i esportiva en persones amb discapacitat.

Planificar, desenvolupar i avaluar esdeveniments esportius adaptats dirigits a persones amb discapacitat

Planificar, desenvolupar i avaluar programes d'activitat física i esport adreçats a persones amb discapacitat.

Planificar, desenvolupar i avaluar programes d'activitat física i esport dirigits a poblacions especials

Promoure i avaluar la formació d'hàbits perdurables i autònoms de pràctica d'activitat física en persones amb discapacitat.

Promoure i avaluar la formació d'hàbits perdurables i autònoms de pràctica de l'activitat física i l'esport

Seleccionar i saber utilitzar material i equipament esportiu, adient per a persones amb discapacitat.

Seleccionar i saber utilitzar material i equipament esportiu adaptat i adequat per a persones amb discapacitat i per als diferents esports

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'Esport Adaptat: Concepte, definició, perspectives.

Tema 1.1. Concepte i definició d'esport adaptat.

Tema 1.2. Situació actual i perspectives de l'esport adaptat.

2. L'esport Paralímpic i "Special Olympics". Estructura organitzativa i federativa

Tema 2.1. El Comitè Paralímpic.

Tema 2.2. "Special Olympics".

3. La valoració, classificació i categorització dels esportistes Paralímpics.

Tema 3.1. El sistema de classificació funcional. Justificació i conceptes.

Tema 3.2. Aplicació del sistema de classificació funcional als esports Paralímpics.

Tema 4.1. Arquege

Tema 4.2. Atletisme

Tema 4.3. *Boccia

Tema 4.4. Equitació

4. Esports Paralímpics d'estiu. Aspectes normatius i tècnics bàsics

- Tema 4.1. Arquege
- Tema 4.2. Atletisme
- Tema 4.5. Futbol 5
- Tema 4.6. Futbol 7
- Tema 4.7. *Goalball
- Tema 4.8. Judo
- Tema 4.9. Piragüisme (2016)
- Tema 4.10. Ciclisme
- Tema 4.11. *Triatló
- Tema 4.12 Halterofília
- Tema 4.13. Reme
- Tema 4.14. Vela
- Tema 4.15. Tir Olímpic
- Tema 4.16. Voleibol
- Tema 4.17. Natació
- Tema 4.18. Tennis de taula
- Tema 4.19. Bàsquet
- Tema 4.20. Esgrimisca
- Tema 4.21. Rugbi
- Tema 4.22. Tennis

5. Esports Paralímpics d'hivern. Aspectes normatius i tècnics bàsics

- Tema 5.1. Esquí alpí
- Tema 5.2. Biathlon
- Tema 5.3. Esquí nòrdic
- Tema 5.4. Hoquei gele
- Tema 5.5. Cúrling

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	10,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	12,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	10,00

Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	5,50
Total hores	37,50

METODOLOGIA DOCENT

1. L'aprenentatge en grup amb el professor:

Els continguts generals de l'assignatura seran exposats en les sessions teòriques. Durant les classes pràctiques, es desenvoluparan diferents aspectes de l'ensenyament dels esports adaptats i Paralímpics.

2. Els treballs en grup

Es plantejaran continguts perquè els alumnes (en grup) planifiquin sessions d'esport adaptat. Durant les sessions pràctiques, els alumnes desenvoluparan activitats d'ensenyament-aprenentatge de les activitats físiques adaptades.

3- La tutoria

Les tutories es realitzaran de forma individual o grupal, bé utilitzant l'horari d'atenció d'alumnes, l'horari lectiu o a través de l'aula virtual.

4- L'estudi individual i la participació en fòrums de discussió

Es tracta de dirigir l'estudiant en activitats orientades a l'aprenentatge. El model a aplicar és el participatiu on l'alumne recull informació, analitza, planteja activitats i obté conclusions.

AVALUACIÓ

Primera convocatòria.

APARTAT 1: Teòric

Un examen de 30 preguntes tipus test que es realitzarà en la data i hora marcades per a l'examen final de l'assignatura en Junta de Centre. Aquest apartat representa el 50% de la nota final. Les preguntes de tipus test plantejaran 4 opcions possibles, i només una d'elles serà certa. Cada resposta encertada sumarà 0,33, mentre que cada resposta incorrecta restarà 0,11.

APARTAT 2: Pràctic *

Aquest apartat representa el 50% de la nota final. Constarà de tres proves:

- Classificar a dos esportistes amb discapacitat mitjançant el sistema de classificació funcional en natació adaptada (50% de la nota d'aquest apartat).
- Identificar i relacionar esports adaptats paralímpics i no paralímpics (10% de la nota d'aquest apartat).
- Desenvolupar dues sessions completes de dos esports inclusius en l'àmbit escolar (40% de la nota d'aquest apartat).

* Aquest apartat podrà ser objecte d'avaluació contínua si es compleix amb una assistència activa a les classes pràctiques (assistència mínima del 80%) i els seus corresponents teòriques. La valoració contínua serà el resultat de:

- Assistència amb participació activa a les sessions pràctiques i les seves teòriques corresponents. Es valorarà fins al 40% de la nota final de l'apartat 2, si s'ha assistit a un mínim del 80% d'aquestes classes. Les faltes d'assistència, tot i ser justificades, no seran considerades com assistències amb participació activa.

Activitats complementàries. L'assistència durant el curs a algun congrés d'Esport Adaptat o relacionat amb

la Discapacitat i l'Activitat Física es podrà valorar amb un màxim d'1 punt en la nota final de l'assignatura. Aquesta puntuació dependrà del criteri que els professors tinguin d'aquest congrés i de la durada del mateix. La nota d'aquests treballs només serà sumada a la nota final en cas d'haver obtingut la qualificació mínima d'aprobat (≥ 5) en els Apartats 1 i 2.

Segona convocatòria.

Els criteris d'avaluació seran els mateixos que en la convocatòria ordinària de Gener.

is d'avaluació seran els mateixos que en la convocatòria ordinària de Gener.r.

BIBLIOGRAFIA

- Web del Comité Paralímpico Internacional <http://www.paralympic.org/Sports>:
- Fitzgerald, H. (2009). *Disability and Youth Sport*. Routledge. - Gilbert, K., & Schantz, O. J. (Eds.). (2008). *The Paralympic Games: empowerment or side show?* Maidenhead: Meyer & Meyer. - Green, A. (2010). *Swimming against the current: a practical teaching and coaching manual for swimmers with disabilities*. Place of publication not identified: JYT Printing Company. - Hutzler, Y., & Sherrill, C. (2007). *Defining adapted physical activity: international perspectives*. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 24, 20. - Peers, D. (2009). *Athlete First: A History of the Paralympic Movement*. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 26(2), 187-188. - Smith, B. (2016). *Paralympics and Disability Sport*. Routledge. - Whitaker, S. (2008). *Intellectual Disability: A Concept in Need of Revision?* *The British Journal of Development Disabilities*, 54(106), 3-9. - Winnick, J. P. (Ed.). (2011). *Adapted physical education and sport (5th ed)*. Champaign, Ill: Human Kinetics.
- Altmann, V. C., Groen, B. E., Hart, A. L., Vanlandewijck, Y. C., & Keijsers, N. L. W. (2018). *Classifying trunk strength impairment according to the activity limitation caused in wheelchair rugby performance*. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 28(2), 649-657. <https://doi.org/10.1111/sms.12921> Altmann, Viola C., Groen, B. E., Groenen, K. H., Vanlandewijck, Y. C., van Limbeek, J., & Keijsers, N. L. (2016). *Construct Validity of the Trunk Impairment Classification System in Relation to Objective Measures of Trunk Impairment*. *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*, 97(3), 437-444. <https://doi.org/10.1016/j.apmr.2015.10.096> Beckman, E. M., Connick, M. J., & Tweedy, S. M. (2017). *Assessing muscle strength for the purpose of classification in Paralympic sport: A review and recommendations*. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 20(4), 391-396. <https://doi.org/10.1016/j.jsams.2016.08.010> Bergamini, E., Morelli, F., Marchetti, F., Vannozzi, G., Polidori, L., Paradisi, F., Delussu, A. S. (2015). *Wheelchair Propulsion Biomechanics in Junior Basketball Players: A Method for the Evaluation of the Efficacy of a Specific Training Program*. *BioMed Research International*, 2015, e275965. <https://doi.org/10.1155/2015/275965> Connick, M. J., Beckman, E., Deuble, R., & Tweedy, S. M. (2016). *Developing tests of impaired coordination for Paralympic classification: normative values and test-retest reliability*. *Sports Engineering*, 19(3), 147-154.
- Curran, S. A., & Frossard, L. (2012). *Biomechanical analyses of the performance of Paralympians: from foundation to elite level*. *Prosthetics and Orthotics International*, 36(3), 380-395. <https://doi.org/10.1177/0309364612453257> DePauw, K. (2009). *Disability sport Historical context* (H. Fitzgerald, Ed.). London: Routledge. Dingley, A. A., Pyne, D. B., & Burkett, B. (2014). *Phases of the*

Swim-start in Paralympic Swimmers Are Influenced by Severity and Type of Disability. *Journal of Applied Biomechanics*, 30(5), 643-648. <https://doi.org/10.1123/jab.2013-0321> Dyer, B. (2017). The impact of lower-limb prosthetic limb use in international C4 track para-cycling. *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*, 0(0), 1-5. <https://doi.org/10.1080/17483107.2017.1384074> Gold, J. R., & Gold, M. M. (2007). Access for all: the rise of the Paralympic Games. *The Journal of the Royal Society for the Promotion of Health*, 127(3), 133141.

- Hansen, J. (2015). The Origin of the Term Handicap in Games and Sports History of a Concept. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 65(1), 7-13. <https://doi.org/10.1515/pcsr-2015-0006> Higgs, C., Babstock, P., Buck, J., & Parsons, C. (1990). Wheelchair Classification for Track and Field Events: A Performance Approach. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 7(1), 22-40. <https://doi.org/10.1123/apaq.7.1.22> Hobara, H., Hashizume, S., Kobayashi, Y., Namiki, Y., Müller, R., Funken, J., & Potthast, W. (2019). Spatiotemporal parameters in sprinters with unilateral and bilateral transfemoral amputations and functional impairments. *European Journal of Applied Physiology*, 119(1), 85-90. <https://doi.org/10.1007/s00421-018-4001-1> Hogarth, L., Payton, C., Van de Vliet, P., Connick, M., & Burkett, B. (2018). A novel method to guide classification of para swimmers with limb deficiency. *Scandinavian journal of medicine & science in sports*. <https://doi.org/10.1111/sms.13229>
- Howe, P. D. (2008). The tail is wagging the dog Body culture, classification and the Paralympic movement. *Ethnography*, 9(4), 499-517. <https://doi.org/10.1177/1466138108096989> Howe, P. D. (2015). Pushing towards excellence Is Paralympic sport a healthy pursuit? (Vol. 38; J. Baker, P. Safai, & J. FraserThomas, Eds.). Abingdon: Routledge. Howe, P. D., & Jones, C. (2006). Classification of Disabled Athletes: (Dis)Empowering the Paralympic Practice Community. *Sociology of Sport Journal*, 23(1), 29-46. <https://doi.org/10.1123/ssj.23.1.29> Jaarsma, E. A., Dijkstra, P. U., Geertzen, J. H. B., & Dekker, R. (2014). Barriers to and facilitators of sports participation for people with physical disabilities: A systematic review. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 24(6), 871-881. <https://doi.org/10.1111/sms.12218> Kilkens, O. J., Post, M. W., Dallmeijer, A. J., Seelen, H. A., & Woude, L. H. van der. (2003). Wheelchair skills tests: a systematic review. *Clinical Rehabilitation*, 17(4), 418-430. <https://doi.org/10.1191/0269215503cr633oa>
- Marszałek, J., Molik, B., Gomez, M. A., Skučas, K., Pokvytyte, V., Mucha, J. L., & Rekowski, W. (2019). Sitting volleyball classification system: The athletes perspective. *Revista de Psicologia Del Deporte*, 28(1), 25-32. Morriën, F., Taylor, M. J. D., & Hettinga, F. J. (2017). Biomechanics in Paralympics: Implications for Performance. *International Journal of Sports Physiology and Performance*, 12(5), 578-589. <https://doi.org/10.1123/ijsp.2016-0199> Oh, Y.-T., Burkett, B., Osborough, C., Formosa, D., & Payton, C. (2013). London 2012 Paralympic swimming: passive drag and the classification system. *British journal of sports medicine*, 47(13), 838843. Palacios, A., & Romañach, J. (2014). El modelo de la diversidad: una nueva visión de la bioética desde la perspectiva de las personas con diversidad funcional (discapacidad). Recuperado de <http://repositoriodpd.net:8080/handle/123456789/14>
- Paulson, T., & Goosey-Tolfrey, V. (2016). Current Perspectives on Profiling and Enhancing Wheelchair Court-Sport Performance. *International Journal of Sports Physiology and Performance*, 1-32. <https://doi.org/10.1123/ijsp.2016-0231> Percy, D. F., & Warner, D. B. (2009). Evaluating relative performances in disabled sports competitions. *Ima Journal of Management*

Mathematics, 20(2), 185-199. <https://doi.org/10.1093/imaman/dpn018> Perret, C. (2017). Elite-adapted wheelchair sports performance: a systematic review. *Disability and Rehabilitation*, 39(2), 164-172. <https://doi.org/10.3109/09638288.2015.1095951> Saltan, A., & Ankarali, H. (2016). The Role of Trunk Stabilization in Functional Classification Levels. *Journal of Sport Rehabilitation*, 1-22. <https://doi.org/10.1123/jsr.2016-0054> Tweedy, S. M., Beckman, E. M., & Connick, M. J. (2014). Paralympic Classification: Conceptual Basis, Current Methods, and Research Update. *PM&R*, 6(8, Supplement), S11-S17. <https://doi.org/10.1016/j.pmrj.2014.04.013>

- Tweedy, S. M., Connick, M. J., & Beckman, E. M. (2018). Applying Scientific Principles to Enhance Paralympic Classification Now and in the Future A Research Primer for Rehabilitation Specialists. *Physical Medicine and Rehabilitation Clinics of North America*, 29(2), 313-+. <https://doi.org/10.1016/j.pmr.2018.01.010> Tweedy, S. M., & Vanlandewijck, Y. C. (2011). International Paralympic Committee position stand-background and scientific principles of classification in Paralympic sport. *British Journal of Sports Medicine; London*, 45(4). <http://dx.doi.org/10.1136/bjism.2009.065060> Tweedy, S. M., Williams, G., & Bourke, J. (2011). Selecting and modifying methods of manual muscle testing for classification in Paralympic sport. *European Journal of Adapted Physical Activity*, 3(2), 7-16. Ungerer, G. (2018). Classification in para sport for athletes following cervical spine trauma. En *Handbook of Clinical Neurology* (Vol. 158, pp. 371-377). <https://doi.org/10.1016/B978-0-444-63954-7.00035-5>